

Kommunfullmäktige

**Nr 65. Fråga av Markus Lagerquist (M) om kompensation för borttagen fritidspeng för barn vars föräldrar uppstår försörjningsstöd
KSN-2015-0945****Fråga:**

I den budget som regeringen presenterat i dagarna försvinner fritidspengen motsvarande 3000 kronor årligen för barn med föräldrar som lever på försörjningsstöd. Min fråga till Rickard Malmström är om han tänker kompensera dessa barn i Uppsala så att de inte skall behöva sluta med sin idrott på grund av att föräldrarna inte har råd längre?

Uppsala den 15 april 2015

Markus Lagerquist (M)

Svar:

I den nyss framlagda vårpropositionen skriver regeringen följande om att göra åtgärder för att minska den ekonomiska utsattheten som i stor utsträckning har drabbat barnfamiljer, framför allt ensamstående föräldrar:

Stärkt ekonomi för personer med låga inkomster

”Sedan 2006 har den ekonomiska utsattheten ökat betydligt. Ensamstående kvinnor med barn, ensamstående pensionärer samt personer med sjuk- och aktivitetsersättning hör till de grupper som har allra lägst inkomster. När det handlar om föräldrar drabbar det barnen. Regeringen föreslår i propositionen Vårändringsbudget för 2015 en rad insatser för att stärka ekonomin för grupper med låga inkomster.

Ensamstående föräldrar, oftast kvinnor, har vanligen en svagare ekonomi än föräldrar som är gifta eller sambo. Deras disponibla inkomst består till en större andel av familjeekonomiska stöd som t.ex. underhållsstöd och bostadsbidrag. Underhållsstödbeloppet är inte knutet till prisutvecklingen i samhället och har inte höjts sedan 2006. Dagens underhållsstöd täcker inte längre hälften av normalkostnaden för barnet efter det att hänsyn tagits till barnbidraget. Detta gäller särskilt de äldre barnen inom underhållsstödssystemet. Då många barn med låg ekonomisk standard lever i hushåll som är mottagare av underhållsstöd är det dessutom fördelningsspolitiskt träffsäkert att höja underhållsstödet. Därför föreslår regeringen en höjning av underhållsstödet med 300 kronor per barn och månad.

Regeringen avser även att i budgetpropositionen för 2016 återkomma med förslag om att avskaffa den s.k. fritidspengen som den förra regeringen införde och i stället använda de medel som avsatts för detta ändamål för att höja riksnormen i försörjningsstödet för barn.”

(Prop 2014/15:100 sid 61)

Fritidspengen

”Den 1 juli 2014 införs bestämmelser i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, om fritidspeng för barn. Bestämmelserna införs i ett nytt kapitel i SoL, 4 a kap. Ersättning för barns kostnader för fritidsaktiviteter. Fritidspengen innebär att hushåll med barn i årskurs 4-9 som mottagit försörjningsstöd under en längre tid ska ha rätt till ersättning från socialnämnden för kostnader för barnens deltagande i fritidsaktiviteter. Fritidspengen ska inte behovsprövas och är inte ett ekonomiskt bistånd utan en ersättning upp till en viss nivå för faktiska kostnader för barnens fritidsaktiviteter. Bestämmelserna ligger därför i ett eget kapitel i SoL.1

Fritidspengen får ersätta högst 3 000 kronor per barn och tolv månadersperiod (2 kap. 1 b socialtjänstförordningen (2001:937), SoF.” (Socialstyrelsens Meddelandeblad nr 3/2014)

Nämndens riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt

Arbetsmarknadsnämnden har fastställt lokala riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt. Se bilaga. I dessa riktlinjer infördes det redan under mandatperioden 2003-2006 utifrån ett barnperspektiv regler för att kostnader för barns organiserade fritidsaktiviteter ska kunna räknas med som godtagbara kostnader vid beräkning av socialbidrag i hushåll som uppburit bistånd långvarigt.

Den s k fritidspengen är begränsad till åk 4-9. Ingen sådan begränsning har tidigare funnits i nämndens egna riktlinjer.

De beloppsnivåer som nämnden tillämpade innan fritidspengen infördes var 1 200 kr per termin, dvs 2 400 kr per år. Utöver det kan bistånd beviljas för lägervistelser, skolaktiviteter, resor till och från aktiviteter. Väl i nivå med fritidspengens maxbelopp på 3 000 kr per tolv månadersperiod.

Bedömningen som gjordes av ansvarig nämnd i sitt remissyttrande över förslaget till fritidspeng vid införandet, var att nämndens riktlinjer var generösare än fritidspengen. Nämndens riktlinjer omfattade barn i hela grundskolan och i gymnasiet. Dessutom räknades även in aktiviteter anordnade av skolan.

Bedömningen är således att ett borttagande av fritidspengen – som kommer att föreslås i höstbudgeten för ett genomförande från 2016 – inte kommer att försämrå för barn och ungdomars organiserade fritidsaktiviteter, då nämndens riktlinjer är generösare än lagstiftningen. Dessutom kommer borttagandet av fritidspengen av staten användas för att höja risknormen i försörjningsstödet för barn.

Slutligen höjs underhållsstödet med 300 kr per barn och månad redan nu under 2015.

Ulrik Wärnsberg (S)

Ordförande Arbetsmarknadsnämnden

Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt

Sid 31 f

FRITIDSAKTIVITETER FÖR BARN

”Riksnormens budgetpost för lek och fritid omfattar kostnader för sådana inomhus- och utomhusaktiviteter som det är rimligt att alla får möjlighet att delta i. Kultur och viss motion ingår, liksom kostnad för inköp av cykel, skidutrusning och skridskor. Sådana inköp kräver dock en längre tids sparande, vilket för familjer som under längre tid lever på socialbidragsnormens nivå knappast är möjligt.

Barnperspektiv

Barn i familjer som fått försörjningsstöd under längre tid kan beviljas extra bistånd till fritidsaktiviteter, lägervistelser eller annan rekreation, om biståndet är en förutsättning för att barnet ska kunna delta i sådana aktiviteter.

Ekonomiskt bistånd kan också beviljas för resor med allmänna kommunikationsmedel för att barnet ska ha möjlighet att delta i aktivitet som bistånd beviljats för.

...

Barn som inte tillhör målgruppen för fritidspeng

För barn som inte tillhör grundskolans årskurs 4 – 9, eller motsvarande skolformer kan en högre norm tillämpas i de fall detta är en förutsättning för att barn ska kunna delta i organiserad fritidsaktivitet, t ex danskurs, musikundervisning, medlemskap i idrottsförening. Samma beloppsnivå och regelverk för fritidspeng gäller för övriga barn och ungdomar upp till och med gymnasienivå.

Lägervistelse

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till lägervistelse, t ex idrottsläger, scoutläger, cirkusskola etc under ferier.

Skolaktiviteter

Barn bör ha möjlighet att delta i aktiviteter som ordnas för klassen, ex.vis lägerskola, klassresa, och ekonomiskt bistånd kan därför beviljas till skälig kostnad.

Rekreation/semester

Ekonomiskt bistånd kan ges till barnfamiljer för att göra en resa tillsammans under sommaren. För detta ändamål kan 1000 kronor per vuxen och 750 kronor per barn i familjen beviljas.

Cykel

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till inköp av cykel och cykelhjälm med högst 1500 kr per barn maximalt 2 gånger under grundskoletiden. Om bistånd inte utgått under grundskoletiden kan det vara rimligt att man får bistånd till en cykel under gymnasietiden.”